

glasno. — Poslanec Dottori je naznanil predlog zadevajoč četvero resolucij; te so: Reserva naj se (iz Bosne) zdajci nazaj pokliče; nove določbe zastran pobiranja davkov naj se prenaredé; nekateri zborovi sklepi iz prejšnjih sejnih dôb naj se zopet predložijo (med temi sta ta dva: deželno šolsko svetovalstvo naj se dopolni in naj ima svoj sedež v Gorici; šolske počitnice naj bodo meseca septembra in oktobra.) Dotične peticije ima napraviti in odposlati deželni odbor. — Dnevni red (poročevalec Del-Torre): Prošnja Goriškega mesta in občin okraja Gradišanskega, da bi se poduk v ljudskih in srednjih šolah vjemal s členom 19. ustave od 21. dec. 1867. izroči se deželnemu odboru z naročilom, da jo vis. vladi predloži z uno peticijo, ki je bila v tej isti zadevi sprejeta 27. septembra. — Cesta po Nediški doli od Kobarida proti italijanski meji se izreče za skladovno. — Dolga in živa debata je bila o postavi zastran čbelarstva (poroč. Winkler), katera se drži srednje poti med zahtevanjem Pagliaruzzi evem, po čigar menjenji načrt postave čbelorejo preveč omejuje, in zahtevanjem laških poslancev (sosebno Del-Torre-a), kateremu je postava še preveč ugodna čbelarjem in nevarna poljedelcem v ravnini. V naslednji seji je bil načrt Winklerjev — oziroma — pravnega odseka odobren. (Dnevni red se ni mogel ves obravnavati, ker je bilo že pozno.)

Naši dopisi.

Iz Rusije 13. okt. — η. — (Konec.) Turkov je v našem mestu bivalo 4600. Razen 300 mož so že vse odpravili v Turčijo.

Iz Batuma pišejo, da desinfekcija mesta bo stala 100.000 rubljev. Enake stroške ima Rusija tudi v Karsu, Ardayanu in drugih pridobljenih Turških mestih, katere je treba osnažiti, predno je mogoče v njih naseliti se.

Rusko časopisje je o Avstriji malo govorilo, dokler delo v Bosni ni šlo prav izpod rok. Ko so pa Avstrijske zmage nad mahomedanskimi „puntarji“ stresle podloge Avstrijske države, tako, da je Avstrija brez ministrov, so Rusi začeli tudi o Avstriji pisati, vendar ne s takim napuhnjnim zloradstvom, s kakoršnim so Avstro nemški in Magjarski časopisi pred letom pisali o Rusiji.

Avstrijskim Slavjanom se Rusi čudijo, da imate tako malo energije, da se za bilko lovite, ko je čas debila se polastiti. Te dni smo čitali v enem izmed najbolj vplivajočih časopisov med drugim sledečo sodbo: „Avstrijskim Slavjanom se je začelo zdeti, da Magjarski vpliv pri Dunajskem dvoru pojema in da vojni krogi začenjajo vpljivati na politiko. V takem dozdevanju se oni nadejajo, da bo krona ocenila pokornost in neomejena čuvstva zvestobe svojih slavjanskih podložnih in jih bo tedaj upotrebila za protivovesje proti Magjarom. Koliko pravičnih povodov imajo oni, gojiti tako upanje, si mi ne upamo določevati ter prepuščamo njim samim, doseči tak vspeh, ako je le tak vspeh mogoč, ali pa zopet se britko prepričati, da jim je upanje po vodi splavalo.“ — Drugi členek, ki govori o današnjem položaji Avstrije, pa se končuje tako-le: „Vsa ta zmešnjava, v katero se je zamotala Avstrijska monarhija sama, kakor v mrežo, je na dvojno stran interesantna: prvič ona kaže, koliko lažnjivosti je bilo v politiki Avstrije, ko je ona od začetka do konca naše vojske s Turki se pogajala za celotnost Osmanskega cesarstva in s svojim obnašanjem ne samo kratila vspeh našega dela tako, da se je veliko krvi nepotrebno prelilo, ampak je tudi sama sebi pripravila današnje težave, katerih ne

bi imela, ako bi bila z začetka sprevidela, da ni mogoče, ob enem potezati se za celotnost Turčije in pa jemati Turčiji eno njenih najboljših provincij. Drugič pa ta stvar ima moralo za prihodnost, zakaj zdaj je lahko sprevideti, kaj prav za prav je Avstrija in koliko moči ima ona kot velika država. Zanimivo je, da Berolinsko časopisje, katero je ob Avstriji rado s spoštovanjem govorilo, zdaj misli, da od današnje Avstrijske krize odvisi vsa veljava Avstrije kot velike države. V tretjem članku smo čitali, kako po „očetovsko“ iz Berolina svaré in podučnjejo Avstrijo, da naj se ne dá Čehom ogoljufati, in da bi Avstrija stala na trdnjih nogah, ko bi ne bili sovražniki Avstrije spodkopali Českih „fundamentalnih člankov“ in ž njimi vred Hohenwarta.

Iz Rusije. — Iz poročil tukajšnjih časnikov se razvidi, da se je Rusija odpovedala Julijanskemu koledarju, v katerem so celih 12 dni zadej po našem številjenju časa ali po Gregorijanskem koledarju. Ta prememba, po kateri se Rusi zenačijo z našim katoliškim koledarjem, bode se že upeljala 1. dne januarija 1879.

Iz Livna v Bosni 15. okt. (*Pismo slovenskega častnika Kuhnovega polka.*) Gotovo ste že več pisem prejeli iz Bosne, toraj to, kar Vam tu pišem, ne bo sicer čisto novo za Vas: vendar bo morda komu vstreženo s kratkim popisom vsega, kar je naš polk doživel prestopivši Savo do Livna, kjer smo zdaj in bomo menda tudi ostali čez zimo.

Ob Stari Gradiški smo prestopili Savo 29. julija in marširali brez napadov do „hana“ (pristave, gostilnice) Čadjavica. „Han“ se imenuje namreč tukaj vsako ob cesti stoječe poslopje, ki je tudi gostilnica — posebno za kristijane; podoba pa ima kake kranjske bajte. Ponoči med 4. in 5. avgustom so začeli pa že streljati na naše sprednje straže; zdaj smo vedeli, da bo drugi dan pokanje. Drugi dan sem bil z batalijonom spredej in ravno moja kompanija prva na maršu. Dobro uro hodá smo zadeli ob sovražnika. Naša godba zaigra cesarjevo, fantje zaupijejo živijo, iz kanon pa prve krogle oškropé turške vstajnike; teh se turčini tako zbojé, da se brž na vse kraje razkropé. Prej pa so bili poslali nam veliko svinca iz pušek, ki pa nam ni veliko škodoval, ker so slabo merili in streljali tje v en dan. Krog mene in nad mano je frčalo več krogel, pa me ni zadela nobena. Tu sem bil prvičkrat v ognju.

Tretji dan, to je, 7. avgusta, je bila bitva pri Jajci. Turkov je bilo 6000 do 7000 dobro vtrjenih in zakopanih, nas pa komaj 4000; a vstrašili se nismo, „le naprej, nazaj ne!“ kriči vse in tako primemo sovražnika ob devetih zjutraj. Razprostremo se na blizo 3000 korakov, 4 kanone začno grometi in tudi pok iz naših pušk traja neprenehoma do pol sedmih zvečer. Turški ustajniki, katerim se je bilo pridružilo tudi 300 rednih Turških vojakov, so nas hoteli zajeti od strani in zapoditi nas v jezero poleg Jajca. To smo zazpazili in moj (prvi) pol-batalijon mora naprej. Prijeli smo sovražnika od strani in kmalu je tekel, kar je mogel. Pobili smo jih 350, ranjenih pa našli čez 600; veliko pa so jih bili Turki seboj vzeli. Naših je bilo 20 mrtvih, 165 pa ranjenih. Kranjski fantje so se bili kakor levi, kakor nekdanji Špartanci; pogosto se je čulo: „rajše sem mrtev, ko da se umaknem.“ Res, veselje je takim junakom biti poveljnik. Naš poveljnik, vojvoda Würtemberg, je rekel: „Sedemnajstemu pešpolku se imam zahvaliti, da nam ni bilo treba plavati po jezeru in piti ga.“ Prav ima Koseski s svojim: „Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovenca ne gane“, jaz bi pristavil temu le: „hrabrost, srčnost in stanovitnost so pri njem domá“. — Jajce je bilo kmalu naše, jaz sem

si ogledal glasovito trdnjavo, pri kateri je prejšnje čase že teklo veliko krvi krščanske in posebno veliko slovenske. Našli smo v nji veliko streljiva, 4 kanone, orožja in vjeli 300 Turkov.

Dne 11. avgusta smo zasedli brez upora Travnik. To mesto je $2\frac{1}{5}$ kilometra dolgo, v dolini na obeh krajih potoka Lašvar; na severni strani so strme skalnate pečine, na vzhodni in južni gorovje srednje višine, na zapadni in južno-vzhodni pa je planó. Zemlja je mokrotna, kraj nezdrav. Hiše so lesene, deloma z blatom, deloma z mavto ometane, ulice in ceste ozke, blata do kolen, ponoči nobene svečave. Mi smo v tem mestu bili 37 dni, toraj vsak lahko vgane, da se nam posebno dobro ni godilo.

Še le 18. septembra smo odrinili proti Livnu, kjer se je bilo razkropljenih Turčinov največ nakopičilo; tu je bilo njihovo največje gnezdo, zato smo morali tudi tje, da jih razpodimo. Koliko smo tu trpeli! Pravi križev pot je bil, neprenehoma dež in mraz, blato smo gazili do kolén, a vendar trdni naši fantje so prestali vse te težave in tako smo 26. septembra dospeli do Livna. Skupni napad na to trdnjavo je bil odločen na drugi dan, to je, 27. septembra, namenjene so bile za-nj 4 brigade. Trdnjavo smo zajeli od vseh strani tako, da bi nam noben Turek ne všel. Moj batalijon pod poveljstvom majorja Krčka je moral še isti dan, ko smo tje prišli, to je, 26. sept. popoldne iti dalje proti trdnjavi na ogled. Pri tem smo se Turškim zakopom približali na 600 korakov, kar se vsuje na nas gost dež krogel, mi enako odzdravimo in prične se boj, v katerem so bili izmed častnikov ranjeni major sam, stotnik Salomon in lajtenant Sever, družih ranjenih alic eló mrtvih, čuda! ni bilo. To je bilo po vojaškem izrazu le „ostro ogledovanje“ (scharfe Rekognoscirung), pri katerem smo pozvedovali moč sovražnih zakopov in število vojakov; mi smo svojo nalogo izvršili, potem umaknili se kakih 600 korakov nazaj na višave, kjer smo v vrstah razpostavljeni prebili vso noč na goli mokri zemlji do kože premočeni — brez jedi, brez ognja — in vrh tega nas je dež močil, da smo se mraza tresli. Po prejšnjem trpljenji na potu sém je to skoro preveč za človeka. Pa še pri vsem tem nismo imeli mirú, ker je vso noč pokalo in so Turki na več krajih skušali predreti naš oklep in uiti; a nikjer se jim to ni posrečilo, povsod so bili krvavo odbiti ter zapodeni v trdnjavo nazaj.

Tako smo dočakali jutra vsi zmrznjeni in trudni. A kaj dé to! Ko nas vojna tromba kliče k splošnemu napadu, smo vsi na nogah in se složno in enakomerno pomikamo proti trdnjavi, da je kolo krog nje zmiraj ožje. Artilerija začne od štirih strani z 38 kanoni metati ogenj in krogle v mesto. Turki skonca živahno odgovarjajo, a kmalu jim naši „Uhaciji“ poderó kanone in mesto jame goreti na 9 krajih. Zdaj bi bil Turek rad všel, a nima nobenega pota; kamor se kaka četa zažene, naši jo vržejo nazaj. Do večera je trajalo bombardiranje, mi smo z višav gledali le ogenj. Ponoči prijahata dva Turška poslanca k nam s ponudbo podaje. Drugi dan, 28. septembra, smo slavno marširali v mesto od štirih strani, štiri vojaške godbe so nam godle, ko smo po cestah slovesno korakali. To je bilo že tretji-krat, ko je Kuhnov polk zmagoslavno marširal v sovražno mesto.

Drugi dan, 28. septembra, je bila slovesna zahvalnica Bogu za slavno zmago v tukajšnji Frančiškanski cerkvi, pri kateri so bili vsi generali, štabni in viši častniki; privrelo pa je tudi sila veliko množice krščanske od vseh krajev z zastavami, na katerih so bili razni napisi. Nekaj sem si jih zapomnil, na priliko na rudeče-belo-višnjevi: „Živila Hrvatska kraljevina!“ na

črno-rumeni: „Bosno 1463. Živijo Frano Josip I., naš hrvatski kralj.“ Na rudeče-belo-višnjevi tudi latinsko: „Ave alma mater Austro-Hungaria, magna frugum exultans populus bosnensis 1878.“

Sploh se zdimo mi kristijanom odrešeniki, zato so nam povsod prijazni in nam strežejo, kolikor morejo. Drugače Turki. Ti nas grdo gledajo in bi nam najrajše posekali glave, če bi mogli.

Iz kratkega tega popisa že vsak lahko sprevidi, da so naši Slovenci v vseh bitkah pokazali junake, katerim jih je le malo para.

Iz Trsta. (*Tabor v Dolini*) preteklo nedeljo je bil velikansk. Za danes le to: nad 10.000 taboritov se je sešlo, vse obravnave vršile so se v najlepšem redu, in med drugim sklenila se je adresa verne udanosti do Njegovga veličanstva cesarja in vkrenil protest proti lahonskim nakanom, ki rogovilijo pod firmo „Italija irridenta“. Došlo je taboru iz mnogih krajev Slovenije telegramov, med katerima sta telgrama dr. Bleiweisa in Nabergoja isto povdarjala s krepko besedo; dr. Bleiweisov telegram: „Italija naj vé, da živimo Slovenci, zavedni svojih pravic na zemlji Slovanski“. — Nabergoj pa: Ne Italijan, ampak Slovenec je gospod Primorskega.

Iz Kroke 26. okt. (*Javna zahvala*.) Domorodnim gospicam Ljudmili Kapusovi pl. Pihelsteinski, Nežki, Ani in Terezi Šušteršičevim, izrekamo najiskrenejšo zahvalo za velikodušno darilo krasne in dragocene slovenske zastave, ki so jo poklonile čitalnici Kropinsko-Kamnogoriški. Ona bo društvu ponos, odboru in udom pa spodbuda k ustrajnim delovanju v dosego domorodnega namena.

Janez Zupan, predsednik.

Ig. Zupan ml., Matej Soršak, Fort. Warl, odborniki.

Iz Ljubljane. (*Razglas*.) Njihovo c. in k. apostoljsko Veličanstvo so blagovolili premilostljivo razglasiti naslednje najviše ročno pismo do gospoda ministerskega predsednika:

„Ljubi knez Auersperg! Ko so politične razmere vteku tega poletja prouzročile delno mobilizacijo stalne vojne, vojaškega mornarstva in deželnih bramb, bili so zdaj prvokrat po občni vojni dolžnosti udje iz vseh stanov in poklicev sklicani pod orožje, da spolnijo kot državljani najtežjo svojih dolžnosti.

Jaz moram s popolno zadovoljnostjo pripoznati, da so k vsem vojaškim kardelom prav naglo in točno prišli rezervisti, deželni brambovi in namestne reserve, vsled česar je bilo mogoče hitreje, kakor se je pričakovalo, mobilizovati večja vojaška krdela, jih pripraviti za vojsko in na ta način bistveno skrócić čas operacij.

Ta razveseljujoči nasledek je nov dokaz živnega dolžnostnega čuta, požrtvovalnosti in domoljubja vsakega posameznega državljana, katerega je zadela občna vojna dolžnost, spričuje pa tudi o dobri volji in delavnosti občin, kakor tudi o koristnem sodelovanju vseh političnih upravnih oblastnij in uradov, — in z veseljem se čutim prisiljenega, Vam zaukazati, da izrečete Moje popolno priznanje in Mojo zahvalo celemu prebivalstvu, kakor tudi občinskim uradom in političnim uradom, ki so pod Vašim vodstvom.

Pri tej priložnosti ne morem zamolčati, kako dobro dé Mojemu srcu, ko vidim, da se je v

vseh delih monarhije z nova pričelo živo udeležanje za Našo vrlo armado, ki se kaže pred vsem v neomenjeni požrtvovalnosti in skrbi za družine rezervistov, vzlasti pa v skrbi za ranjence in bolnike. Jaz zaukazujem Vam, da tudi v tem obziru že zdaj izrečete prebivalstvu Mojo cesarsko zahvalo.“

Gödöllö, dne 19. oktobra 1878.

Franc Jožef I. r.

Z odkritosrčnim veseljem naznanim s tem vsem to najvišje ročno pismo, prepričan, da se bode po blagem cesarskem priznanji čutil osrečenega vsak, ki je marljivo in požrtvovalno spolnval svoje težke dolžnosti, ali ki je, držeč se srčnega nagiba, z dobrotami prinašal svoje žrtve resnobnemu času.

V Ljubljani dne 22. oktobra 1878.

C. k. deželni predsednik:

Franc vitez Kallina I. r.

— Naj tem toplim besedam, s katerimi Njegovo veličanstvo presvitli cesar zahvalo izrekuje našim deželanom, ki so bili poklicani v zasedo Bosne in Hercegovine, in domoljubnim našim županstvom in vsem prebivalcem naše domovine, dodamo še

prečastno pismo vojakom našega domačega polka,

da pride v vsako kočico domovine naše in vsi naši ljudje zvedó, kakošni junaki so naši fantje, da tedaj nikakor ni pretirano, kar naš Koseski poje:

Čujte bor, vojaške roje!
Krogla žvižga, boben poje,
Grad valí se v sip in prah.
Vragu peta se zabliška,
En junak za njim pritiska,
Udri, udri, mah na mah!
Kjer zadene, iskra šine,
Šest jih pade, kjer porine,
Kdo je mar? —
Ta pogumen korenine
Je slovenski oratar!

Govor, s katerimi je svetli kraljevič Württembergski, oddelkini poveljnik, vpričo generalov in stabnih oficirjev po boji pred Livno 30. dne septembra slavil naš domači (Kuhnov) polk št. 17., glasi se tako-le:

„Zahvaljujem se 17. polku za njegova izvrstna dela, ki nimajo para, za hladnokrvno mirnost, red in hrabrost na bojišči, s katero je radovoljno in veselodušno zmagoval in prenašal ogromne težave in trpljenje v grozno neugodnih krajih in vremenskih razmerah. Ni je boljše armade kakor je ta polk in pa slavni 10. lovski batalijon, katerih veljavo sem spoznal v petih letih, kar sem bil jaz njihov poveljnik.“

Vsled tega prečastnega spričala je polkovnik in polkini poveljnik gospod Prieger razposlal 30. septembra sledeče povelje:

„Ukazujem, naj se naznanijo te vzvišene, nas tako časteče in hvaleče besede zmagovalnega našega oddelkinega poveljnika vsem oficirjem in možem vseh šestih polkovih batalijonov. Prepričan sem, da bode Kuhnov polk v vseh delih častnemu temu pripoznanju vedno sijajno zadostoval in v boji se vedno izvrstno držal, za katero izvrstnost sta mi že v poprejšnjih bojih čestitala njegova kraljeva visokost, pa tudi njegova cesarska visokost, naš gospod brigadir viši vojvoda Ivan. Posebno izvrstno se je držal polk tudi v bojih 26. in 27. septembra, ki je na dano povelje z veliko natančnostjo in odličnostjo zaprl mnoge, skoro v nedobodnih krajih ležeče vtrjene kraje, kamenate kule in stolpe.

Jako sijajni, natančni v resnici junaški so bili boji, ki so se bili za izvršitev te naloge, če tudi se je moralo zaradi prizadetih ran premeniti vodstvo v batalijonu in kompanijah. Nad vse sijajen je bil pogum in sprevidnost (inteligenca), ko so se odvrčali sovražnikovi napadi in poskušnje, da bi prodrli; čuditi se je kreposti, s katero se je v hudi burji in ledenem dežju, skozi 24 ur brez vode in ognja, prebilo veliko trpljenje na poti in v bojih ponoči. Posebnega priznanja je vreden boj za naše ranjence pri zapadni trdnjavi po ostrem reko-gnosciranju; zato izrekam v polkovem imenu hvalo gospodoma stotnikoma Stromayeru in Slivniku, njunim oficirjem in vojakom, da so se junaško, prav viteško tvegali lastnega življenja zato, da so oteli ranjence smrtnih muk nečloveškemu sovražniku iz zverinskih rok.“

— (Preskušnje na tukajšnji podkovski in živino-zdravski šoli) so bile po 4dnevem izpraševanju 10 učencev iz 12 nauk, vpričo gosp. predsednika družbe kmetijske barona Wurzbacha in gosp. vladnega svetnika pl. Fladunga, ki je v subvencijskem odboru zastopnik c. kr. deželne vlade, v četrtek dovršene. Oba gospoda sta pripoznala, da se je veči del učencev prav dobro izuril v podkovstvu in živinozdravstvu, in da je obžalovati, da, ker je potreba dobrih podkovskih kovačev in živinozdravskih pomočnikov tako očitna, ni še vsaka občina do tega prišla, da bi poslala kakega odrašenega brihtnega mladenčca v to šolo, ki bi potem jej dobro služil za pomočnika v sili živinskih bolezni in če je kovač, bi tudi bil dobro izučen podkovski mojster iz šole gosp. P. Skaleta, ki že 28 let, kar je učenik podkovstva in operatêr, slovi za prvega mojstra v podkovstvu zdravih in bolnih kopit. Če je učenec prav priden, izvrši šolo v enem letu, in če živi zmerno, tudi stroški niso preveliki, da se preživi eno leto v Ljubljani, ker za ves nauk, ki ga v tej šoli dobiva, ni nič učnine plačevati. — Izid letošnjih preskušinj je pa bil ta-le:

Spričala podkovstva, da morejo kovaški mojstri postati, so prejeli:

Končnik Filip iz doljnega Drauburga na Koroškem,

Šober Janez iz Toplic na Dolenjskem,

Šček Jožef iz Vipave, in

Erfolija Benedikt iz Proseka pri Trstu.

Spričala živinozdravniških pomočnikov so prejeli v sledeči vrsti:

Avžnar Leopold iz Velike Pirešče na Štajarskem,

Zorc Jožef iz Kandije na Dolenskem,

Hauptman Alojzi iz sv. Križa pri Mariboru,

Faganel Karol iz Mirna na Goriškem,

Mohorko France iz Završ na Štajarskem,

Šober Janez iz Toplic na Dolenjskem,

Kamušič Jožef iz Vrholje na Goriškem,

Musi France iz Ločice na Štajarskem, in

Erfolija Benedikt iz Proseka pri Trstu.

— Dr. Feliks (Čeh) je postal asistent na tukajšnji c. k. šoli za babice, — dr. Stavel (tudi Čeh) pa namestuje dr. Zupanca v službi sekundarija v tukajšnji deželni bolnišnici, dokler se ta ne vrne iz Bosne.

— (Matičine knjige), to je, 3. in 4. del „Letopisa“ za leto 1878. in „Potovanje okolo sveta v 80 dneh“ (francoski spisal Jules Verne, prevél Dav. Hostnik), bode se razpošiljal, ko bode natisnjen imenik Matičinih udov. Da je ta imenik brez pogrškov, naj — in to nemudoma — blagovolijo gospodje poverjeniki od udov svojega poverjenišтва ali pa gospodje udje sami Matičinemu tajništvu naznaniti svoja zadnji čas spremenjena bivališča.

— (Za postrežbo bolnikov) podučujejo, kakor „Danica“ poroča, naše vrle usmiljene sestre v tukajšnji deželni bolnišnici sposobne ženske, da vedó tudi zunaj bolnišnice po hišah bolnikom lepo streči. Izučeni ste že dve Slovenki in dve Nemki. Prav hvale vredna je ta naprava, s katero bode gotovo marsikateri družini zelo pomagano, ki dozdej ni vedela kam se obrniti v potrebi. Prečastiti prednici usmiljenih sester naj se oglasijo, ki take postrežbe potrebujejo.

— (Vabilo k izvanrednemu občnemu zboru „Matice Slovenske“), ki bode 13. novembra t. l. ob 5. uri popoldne v čitalnični dvorani v Ljubljani. Dnevni red temu zboru je: volitev častnih udov. — Pri volitvi častnih udov „Matice Slovenske“ vštevajo se tudi volilni listi takih družbenikov, ki sicer niso mogli sami k zboru priti, pa so vendar volilne liste s svojeročnim podpisom odboru poslali tako, da ni suma zaradi kake prevare (§. 11. Matičinih pravil).

— (Več sto rezervistov domačega baron Kuhnovega polka) se ima v kratkem iz Bosne v Ljubljano vrniti — tako se govori zadnje dni po mestu in tudi novi privatni telegrami to potrjujejo. — Splošni želji, vračajoče se naše junake dostojno sprejeti in pogostiti, je gotovo vstreglo več narodnih meščanov, ki so se danes podali k mestnemu županu s prošnjo, da potrebno včini za tak sprejem. — Gospod župan je sicer trdil, da mu o dohodu naših rezervistov še ni nič znanega, da se pa izrečena želja po vsem vjema z njegovo in bo svoj čas tudi rad vse vpeljal, da se ta želja more izvršiti.

— (Zahvala.) Plemenita gospá Julija Materna v Ljubljani je pevskemu zboru narodne naše čitalnice blagodušno poklonila lep harmonium, in sicer ob priliki, ko se pripravlja sedemdesetletnica gosp. dr. J. Bleiweisu. Odbor si šteje v dolžnost, za velikodušni dar, poklonjen od imenovane blage in domoljubne Kranjice domačemu pevskemu društvu, objaviti svojo srčno zahvalo.

Pevski odbor.

(Poziv.) Podpisani odbor je sklenil, da priredi dné 19. novembra „banket slavnostnih gostov.“ Naznanjaje ta sklep, prosi odbor tiste rodoljube, kateri mislijo udeležiti se omenjenega banketa, naj se oglašé osobno ali pismeno do 6. novembra pri gospodu Franjo Bučarju (na Marijinem trgu, pred frančiškansko cerkvijo). Cena za kuvert (z namiznim vinom vred) je določena na 5 goldinarjev, kateri naj se blagovolé plačati pri oglašnji. V Ljubljani, 29. oktobra 1877.

Odbor za slavnost o dr. Jan. Bleiweisovi sedemdesetletnici.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Kujejo in kujejo novo ministerstvo, pa še niso nič skovali — to je vsem dosedanjim obravnavam kratka beseda. Dosedanji finančni minister baron de Pretis je dobil res od cesarja nalog, naj sestavi novo ministerstvo. Po tem najvišem ukazu je sklicaval kolovodje vseh ustavovernih strank v posvèt (se ve da móž državopravne stranke, grofa Hohenwarta in njegovih družnikov ne) in jim razložil program, po katerem misli, naj se osnuje novo ministerstvo. Ta program povdarja med drugim posebno to, da se zaseda Bosne in Hercegovine ne raztegne dalje in da armada naša ostane ondi samo tako dolgo, da se tamošnji narod pomiri in Turčija povrne Avstriji stroške, ki jih je imela s posedanjem Bosne

in Hercegovine. Da za tem programom tiči grof Andrassy s svojimi Magjari, je očitno, kajti kdo drug kakor Magjari in oni Nemci, ki so Slovanom zagriženi sovražniki, more odobriti take namere! Kaj pa — vprašamo — naša kri? kaj toliko naših sinov? Mar zadostuje, da se za prelivanje naše krvi poplačajo samo stroški polomljenih kanon in pušk in kar so vojniki streljiva, živeža i. t. d. potrebovali! Vrag je človeštva, kdor kaj tacega misli! Če na tako stalo hoče de Pretis postaviti novo ministerstvo, naj kar brž ustavi svoje delo. Res ima po izjavah posamesnih klubov državnega zbora de Pretis malo upanja, da se mu posreči njegovo delo, ki odločno — se ve da iz družih vzrokov kakor mi federalisti — graja Andrassyjevo vnanjo politiko, al kakošen bode vspeh vseh teh uporov, tega ne ve nikdo, kdor ne ve, kaj se snuje za kulisami. Toliko je zdaj gotovo, da novega ministerstva ne bo, dokler delegaciji, ki ste sklicani na 7. novembra, ne izvršite svojega posla in se bode tedaj zvedelo, kakošna sapa bo tam pihala, kajti tu bo grof Andrassy izpravičeval svojo politiko.

To je danes očitno, da zoper Andrassyja se pripravlja silen vihar ne le v državnem zboru Dunajskem, temveč še v zboru Peštanskem, ko pride adresa v debato. Res ne rečemo preveč, če pravimo, da tudi zunaj Avstrije se radovedno pričakuje izid te velike borbe.

— Zbornica poslancev je z 142 glasovi proti 79 sprejela predlog, da se voli odsek 18 udov, ki do 2. novembra poroča o adresi do cesarja. Nasproti so glasovali Poljaki, Rusini, državopravna in deloma tudi središna stranka. Potem je bil odsek voljen.

— Umazno perilo, to je, „Auersperg-Tagespoštna afêra“, pride res v obravnavo v zbornico poslancev; že je poslanec vitez Schönerer stavljal predlog, naj se izvoli odsek 15 udov, ki temeljito preišče to stvar, ki je sramotno vsem poslancem, in potem poroča odboru. Zbora predsednik dr. Rechbauer je skušal odbiti ta naval, al ko je vprašanje stavljal, kdo podpira Schönererjev predlog, so vstali za nj večina udov naprednega kluba, skrajna levica in pravna stranka. Po takem pride ta stvar v javno obravnavo.

Iz Prage. — Radovedno se je pričakovalo, ali pridejo Čehi v državni zbor ali ne, in posebno so si o tem glave ubijali Dunajski časniki; zdaj so Čehi storili konec temu ugibanju, sklenivši, da to leto ne pridejo v zbor. Do prihodnjega leta, ko bodo izvršene nove volitve, prevdarjali bodo, ali bodo šli v državni zbor ali ne.

Iz Carigrada. — Turška vlada Ruski pripisuje, da je ona kriva punta Bolgarcev v Macedoniji, češ, da ustaši še marširajo v Seres z namenom, da vresničijo pogodbo Svetoštetfanskega miru, po kateri ima Bolgarija seči do Egejskega morja; to pa bi bil povod novega Evropskega boja. — Na to je Ruski poročnik v Carigradu knez Labanov odgovoril, da mora oporekati pretezi, da Rusi sodelujejo pri Bolgarski ustaji, ki je edino le nepolitiško razbojništvo, sproženo po Bolgarih in Turških vojnih uskokih.

Žitna cena

v Ljubljani 19. oktobra 1878.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 7 fl. 10. — banaška 8 fl. 43. — turšice 5 fl. 20. — soršice 6 fl. 80. — rži 4 fl. 34. — ječmena 5 fl. 63. — prosa 7 fl. 5. — ajde 4 fl. 85. — ovsa 2 fl. 41 kr. — Krompir 3 fl. 3 100 kilogramov.